

Asociația Națională Centrală a AEÎ

Raportul Directorului executiv însoțit de raportul financiar pentru anul 2024

1. Informație Generală

Asociația Națională Centrală a AEÎ (în continuare - ANC) a fost înregistrată la data de 10.09.2019, deține licență de activitate a asociației centrale eliberată de CNPF. Membrii ANC sînt toate asociațiile de economii și împrumut (în continuare – AEÎ) licențiate. ANC își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007, (în continuare – Legea nr. 139/2007).

Sectorul asociațiilor de economii și împrumut din Republica Moldova reprezintă un pilon important al sistemului financiar național, oferind acces la servicii financiare pentru populație și micile întreprinderi, în special în zonele rurale și în rândul celor care nu au acces direct la instituțiile financiare bancare și nebancare. Prin promovarea economisirii și a accesării împrumuturilor, asociațiile contribuie semnificativ la îmbunătățirea condițiilor economice ale membrilor săi, sprijinind dezvoltarea economică locală și reducerea inegalităților financiare.

În contextul situației actuale, unde accesul la servicii financiare este limitat de multe ori, sectorul AEÎ joacă un rol important în sprijinirea populației vulnerabile și a micilor antreprenori, oferindu-le posibilitatea de a economisi în siguranță și de a obține împrumuturi pentru a dezvolta afaceri mici sau pentru a face față unor necesități urgente.

Fiind supravegheat de Banca Națională a Moldovei (în continuare - BNM) care deține competențe de licențiere, autorizare, reglementare a sectorului de creditare nebancară, în prezent sectorul AEÎ, trece printr-un proces de consolidare.

BNM urmărește să susțină dezvoltarea entităților supravegheate prin aplicarea unui cadru de reglementare adecvat și un proces de supraveghere transparent, proporțional, și bazat pe gestionarea riscului. Aceasta implică, de asemenea, aplicarea unor standarde ridicate de guvernanta corporativă și consolidarea funcțiilor de control intern.

Pentru anul 2024, BMN a stabilit următoarele priorități în supravegherea sectorului de creditare nebancară¹:

- I. Conformarea cu cerințele prevăzute de cadrul normativ și evaluarea riscurilor aferente activității de creditare nebancară
- II. Procesul de raportare și analiza datelor la nivel individual și consolidat
- III. Prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

La finele anului 2024, ANC întrunește 205 membri, AEÎ cu licența de categoriile A și B, inclusiv 12 asociații care nu au achitat cota de membru. Numărul membrilor cu drept de vot este 193. De la data înregistrării

¹ <https://www.bnm.md/ro/prioritatile-BNM-pentru-anul-2024>

ANC, au avut loc 7 adunări generale, dintre care 5 au fost ținute prin corespondență. Prezența membrilor a înregistrat un număr care a variat între 93 și 150 membri.

Conform datelor statistice publicate de BNM la sfârșitul trimestrului III 2024, sectorul AEÎ era reprezentat de 192 entități, dintre care 136 dețineau licența de categoria A și 56 dețineau licența de categoria B. Activele totale ale sectorului au fost evaluate la 1,33 miliarde de lei, împrumuturile acordate în valoare de 1,18 miliarde de lei și depunerile de economii - 805 milioane de lei. Numărul membrilor activi la sfârșitul trimestrului III 2024 era de aproximativ 33.000, din numărul total de membri de aproximativ 133.000, ce reprezintă 25%. Deși există mai multe asociații cu licență de categoria A, cele cu licență de categoria B dețin aproximativ 93% din activele și împrumuturile acordate, peste 80% din capitalul sectorului și 100% din depunerile de economii.

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024, 9 luni
Total membri	135.284	137.225	138.599	138.960	133.159
<i>nr. beneficiari împrumut</i>	35.345	33.702	33.962	29.932	26.295
<i>nr. depuneri economii</i>	7.095	7.076	6.945	6.925	6.255
Împrumuturi, lei	957.946.329	1.094.431.569	1.119.407.229	1.112.693.908	1.182.774.797
Depuneri de economii, lei	640.382.190	704.763.565	698.793.857	778.445.316	805.693.284
Capital, lei	366.583.227	405.689.016	425.640.349	445.866.366	467.630.054
Active, lei	1.115.327.978	1.235.232.795	1.239.390.620	1.303.113.152	1.334.022.321
Raportul împrumuturi/active	86%	89%	90%	85%	89%
Raportul depuneri/active	57%	57%	56%	60%	60%
Raportul capital/active	33%	33%	34%	34%	35%
Raportul depuneri/capital	175%	174%	164%	175%	172%

Sursa²: Banca Națională a Moldovei.

La finele trimestrului III 2024, comparativ cu sectorul bancar, care a alocat circa 45% din active pentru creditare, sectorul AEÎ a alocat 89% din active pentru creditare. Cu toate acestea, AEÎ dețin doar o cotă modestă de circa 1,2% din piața de creditare din Republica Moldova și 1,1% din piața depunerilor de economii personale. În ciuda acestor cifre scăzute ale cotei de piață, AEÎ joacă un rol important în acordarea împrumuturilor și mobilizarea economiilor pentru gospodăriile cu venituri mici/rurale și un rol important în incluziunea financiară.

Prezentul raport dezvăluie informația privind activitatea direcției executive a ANC pe parcursul anului 2024.

2. Indicatori Financiar de Performanță

La 31.12.2024 în comparație cu 31.12.2023, valoarea investițiilor financiare s-a majorat cu 8 377 562 lei (în creștere cu 7.65 %). Valoarea totală a activelor s-a micșorat cu 2 614 447 lei (în scădere cu 1.94%), a împrumuturilor acordate cu 10 830 871 lei (în decsreștere cu 59%).

Majorările în investițiile financiare în valori mobiliare de stat (VMS) s-au produs pe seama mării Fondului Depunerilor de Economii (FDE) de la 81 249 363 până la 84 689 219. Micșorarea împrumuturilor acordate

² <https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/>

din Fondul Excesului de Lichidități (FEL) s-a produs pe seamă scăderii FEL cu 7 475 000 lei, de la 9 320 000 lei la 1 845 000 lei.

La 31.12.2024, în structura activelor, soldul împrumuturilor acordate reprezintă 4,85%, față de 12,81%, la 31.12.2023, înregistrând o scădere cu 7,96%. Soldul investițiilor financiare reprezintă 89,36%, față de 81,39%, la 31.12.2023, înregistrând o creștere cu 7,97%.

La data raportării curente ponderea, FDE în total pasive s-a majorat cu 3,81 p.p.: de la 60,42% la 64,23%, FEL s-a micșorat cu 5,53 p.p.: de la 6,93% la 1,40% față de perioada respectivă a anului precedent.

Ponderea capitalului propriu în total active a crescut cu 4,96 p.p.: de la 20,94% (28 165 320 lei) la 25,90% (34 153 773 lei).

În perioada raportată veniturile din dobânzi la împrumuturile acordate și investițiile financiare au scăzut cu 6 238 789 lei ce constituie 45%: $(7\,498\,154\text{ lei} / 13\,736\,943\text{ lei}) \times 100\%$ față de perioada respectivă a anului precedent, cheltuielile privind dobânzile calculate la sursele atrase de către AEÎ s-au micșorat cu -3 714 248 lei, ce constituie 48%: $(3\,977\,779\text{ lei} / 7\,692\,027\text{ lei}) \times 100\%$ față de perioada respectivă a anului precedent.

La 31.12.2024 cheltuieli administrative au înregistrat o scădere cu 1 188 918 lei, 17%: $(5\,775\,929\text{ lei} / 6\,964\,847\text{ lei})$.

Mărimea indicatorului cheltuieli administrative raportat la valoarea activelor, calculat pentru ANCAEÎ la data raportării este 4,38%, în scădere cu 0,80 p.p. față de 5,18%, la data raportării precedente.

Prin urmare, mărimea indicatorului, calculat pentru ANC la 31.12.2024, este mai mică cu 5,62 p.p. decât 10%, normativul recomandat, PERLAS, elaborat de către Consiliul Mondial al Uniunilor de Credit (WOCCU), ajustat la cerințele actelor normative ale RM.

În urma încheierii exercițiului financiar, Asociația Națională Centrală a AEÎ a înregistrat la 31.12.2024 profit net în mărime de 5 975 453 lei, în scădere cu 3 362 lei, ceea ce reprezintă 0,01% $(5\,978\,815\text{ lei} / 5\,975\,453\text{ lei}) \times 100\%$ față de perioada respectivă a anului precedent, fapt ce a dus la majorarea capitalului propriu cu 21,26%.

Astfel, rentabilitatea activelor (ROA) calculate în baza profitului net obținut în 2024 de către ANCAEÎ este de 4,53%, în creștere cu 0,9 p.p. (4,53% - 4,44%), față de perioada respectivă a anului precedent, iar rentabilitatea capitalului propriu (ROE) a scăzut cu 5,63 p.p. (17,50% - 23,13%).

Reducerea profitului net al ANC la 31.12.2024 comparativ cu anul precedent, în principal s-a produs din cauza scăderii veniturilor din dobânzi cu 45%, ca urmare a reducerii semnificative a volumului împrumuturilor acordate. Această scădere a fost compensată doar parțial de diminuarea cheltuielilor cu dobânzile și a cheltuielilor administrative.

Deși structura activelor a fost reorientată spre investiții financiare în valori mobiliare de stat (VMS), acest lucru nu a generat un impact suficient pentru a contrabalansa scăderea veniturilor din împrumuturi. Totodată, creșterea capitalului propriu cu 21,26% a dus la o diminuare a rentabilității capitalului propriu (ROE) cu 5,62 p.p., ceea ce indică o eficiență mai redusă în utilizarea capitalului propriu pentru generarea profitului.

Pe de altă parte, rentabilitatea activelor (ROA) a înregistrat o ușoară creștere de 0,9 p.p., semnalând o utilizare mai eficientă a activelor rămase.

Per total, diminuarea valorii împrumuturilor acordate și a veniturilor din dobânzi au fost factorii principali, care au influențat negativ profitabilitatea generală a AEÎ. ANC va întreprinde măsurile necesare pentru a asigura majorarea portofoliului de împrumuturi și diversificarea investițiilor prin plasarea surselor propria în împrumuturi, elaborarea și promovarea produselor noi pentru membri.

BILANȚUL LA 31.12.2024

Activ	Cod rd.	Sold la	
		începutul perioadei de gestiune	sfinalitul perioadei de gestiune
1	2	3	4
Numerar în casierie și la conturi curente	010	7.808.104	7.620.377
Alte elemente de numerar	020	6.109	6.701
Investiții financiare	030	109.446.662	117.824.224
Împrumuturi acordate	040	17.226.816	6.395.945
Creanțe aferente dobânzilor	050	218.676	116.710
Provizioane pentru împrumuturi acordate și dobânzi aferente	060	(520.591)	(312.942)
Imobilizări necorporale și corporale	070	220.597	153.785
Alte active	080	66.151	53.277
TOTAL ACTIVE (rd.010 + ... + rd.080)	090	134.472.524	131.858.077
Pasiv			
DATORII			
Depuneri de economii	100	0	0
Credite și împrumuturi primite	110	0	0
Datorii privind dobânzile	120	6.992.625	3.477.124
Alte datorii	130	99.314.579	94.227.180
Total datorii (rd.100 + ... + rd.130)	140	106.307.204	97.704.304
CAPITAL PROPRIU			
Cote și capital nevărsat	150	1.288.100	1.301.100
Rezerve	160	0	0
Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	170	x	0
Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	180	26.877.220	26.877.220
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	190	x	5.975.453
Profit utilizat al perioadei de gestiune	200	x	0
Alte elemente de capital propriu	210	0	0
Total capital propriu (rd.150 + ... + rd.210)	220	28.165.320	34.153.773
TOTAL PASIVE (rd.140 + rd.220)	230	134.472.524	131.858.077

SITUAȚIA DE PROFIT ȘI PIERDERE LA 31.12.2024

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedentă	curentă
1	2	3	4
Venituri din dobânzi	010	13.736.943	7.498.154
Cheltuieli privind dobânzile	020	7.692.027	3.977.779
Rezultatul net din constituirea și decontarea provizioanelor	030	(305.897)	207.650
Profit brut (pierdere brută) (rd.010-rd.020+rd.030)	040	5.739.019	3.728.025
Alte venituri din activitatea operațională	050	56.624	97.201
Cheltuieli administrative	060	6.964.847	5.775.929
Alte cheltuieli din activitatea operațională	070	37.701	3
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere), (rd.040 + rd.050 - rd.060 - rd.070)	080	(1.206.905)	(1.950.706)
Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)	090	7.185.720	7.926.159
Profit (pierdere) pînă la impozitare (rd.080 + rd.090)	100	5.978.815	5.975.453
Cheltuieli privind impozitul pe venit	110	0	0
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune (rd.100 - rd.110)	120	5.978.815	5.975.453

3. Acordarea împrumuturilor și serviciilor aferente

Soldul împrumuturilor acordate la începutul anului 2024 a constituit 17.227 mii lei. Pe parcursul anului 2024 au fost acordate 30 împrumuturi în sumă de 9.216 mii lei. Soldul împrumuturilor acordate la finele anului 2024 a constituit 6.395 mii lei pentru 19 AEÎ. Ratele dobânzii la împrumuturile acordate au variat între 13% și 14% anual. Soldul împrumuturilor s-a micșorat din cauza, că majoritatea AEÎ solicitante nu se încadrau în valorile stabilite de organul de supraveghere prin Normele de Prudență Financiară (în continuare - Norme) pentru AEÎ. Cele mai importante deficiențe, care nu se integrează în cerințele Normelor au fost ponderea împrumuturilor cu termen expirat mai mult de 30 de zile în total portofoliul de împrumuturi peste 10%, necorespunderea termenelor obligațiilor scadente cu termenele creanțelor suficiente pentru plata obligațiilor, nerespectarea prevederii de adresare în instanță în cazul împrumuturilor expirate, rezultat financiar negativ la ultima dată de raportare.

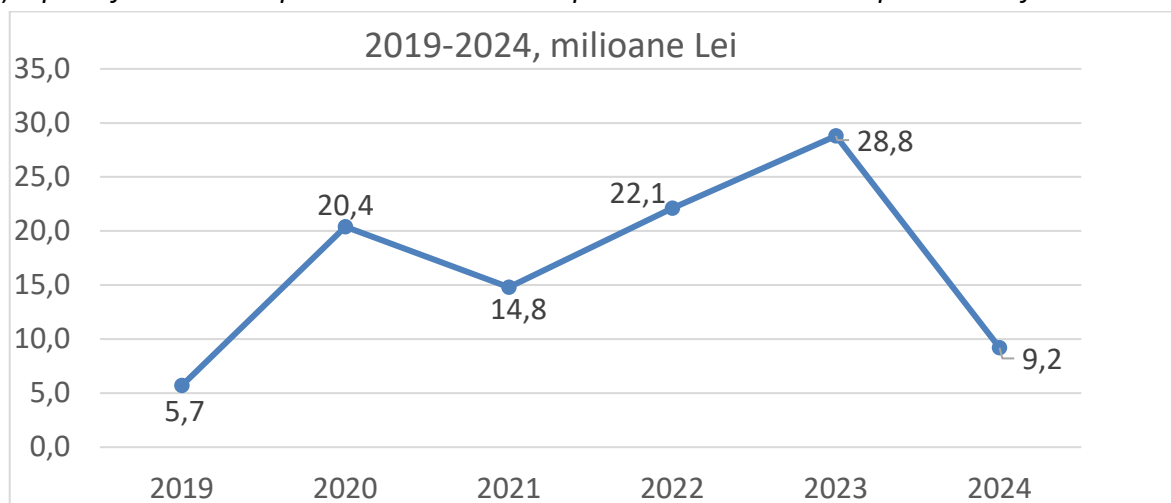
Scăderea volumului împrumuturilor acordate în 2024 a fost determinată de faptul că multe AEÎ solicitante nu s-au încadrat în valorile stabilite de **Normele de Prudență Financiară** impuse de organul de supraveghere. Deși ANC a acordat 30 de împrumuturi în valoare de 9.216 mii lei, soldul final al împrumuturilor a scăzut la 6.395 mii lei, ceea ce indică o rambursare mai mare decât volumul noilor împrumuturi acordate.

Principalele deficiențe care au împiedicat AEÎ să acceseze împrumuturi includ:

- **Nivel insuficient de capitalizare** – AEÎ nu dispuneau de capital propriu adecvat pentru a se încadra în cerințele prudentiale.
- **Grad ridicat de îndatorare** – Unele AEÎ aveau deja un nivel de îndatorare peste limitele permise, ceea ce le-a făcut neeligibile pentru noi finanțări.
- **Risc ridicat de creditare** – ANC a aplicat criterii stricte de evaluare a riscului, iar solicitările cu un profil de risc ridicat au fost respinse.
- **Nerespectarea cerințelor de lichiditate** – AEÎ nu îndeplineau cerințele minime privind lichiditatea necesară pentru a asigura sustenabilitatea împrumutului.
- **Performanță financiară slabă** – Unele AEÎ nu prezentau rezultate financiare stabile, ceea ce a dus la neîncadrarea în parametrii Normelor.

Prin urmare, scăderea soldului împrumuturilor acordate nu a fost cauzată de o lipsă de disponibilitate financiară din partea ANC, ci de performanțele scăzute ale AEÎ și constrângerile impuse de Normele de prudență financiară, care au limitat accesul AEÎ la finanțare.

Evoluția portofoliului de împrumuturi acordate în perioada 2019-2024 se prezintă în felul următor:

CALITATEA PORTOFOLIULUI DE ÎMPRUMUTURI

Indicatorul calității portofoliului PAR>30 zile la finele anului 2024 constituie 3,93% (251.497 lei) și demonstrează încadrarea în normele stabilite.

4. Administrarea Fondului de lichidități al AEÎ

Conform prevederilor legislației, Fondul de lichidități al AEÎ este gestionat de ANC în conformitate cu *Regulamentul privind fondul de lichidități al asociațiilor de economii și împrumut*, aprobat prin Hotărârea CNPF Nr. 16/3 din 27/03/2015 și are ca scop asigurarea centralizată a asociațiilor cu lichidități în vederea conformării cu cerințele privind lichiditatea, stabilite în *Normele de Prudență Financiară*, aprobate prin Hotărârea CNPF nr.17/8 din 30/04/2008.

Fondul de lichidități al AEÎ are două componente:

1. Fondul depunerilor de economii – FDE și
2. Fondul excesului de lichidități – FEL.

Asociațiile cu licența B participă obligator la Fondul de Lichidități prin plasarea în FDE a 10% din suma depunerilor acceptate de la membrii săi. De asemenea, asociațiile cu licența A pot participa la FL prin investirea lichidităților în FEL. Specificul FDE nu permite stabilirea ratelor în contractele de investiții și achitarea periodică a veniturilor ca și în cazul depozitelor bancare. Veniturile acumulate la FDE se reinvestesc, iar la sfârșit de an, din tot venitul acumulat la fond, se deduc cheltuielile de gestionare a FDE, care reprezintă până la 35% din venitul total brut din investirea mijloacelor financiare ale FDE și rezultatul obținut se achită anual participanților în dependență de cota sumelor investite pe parcursul anului de gestiune.

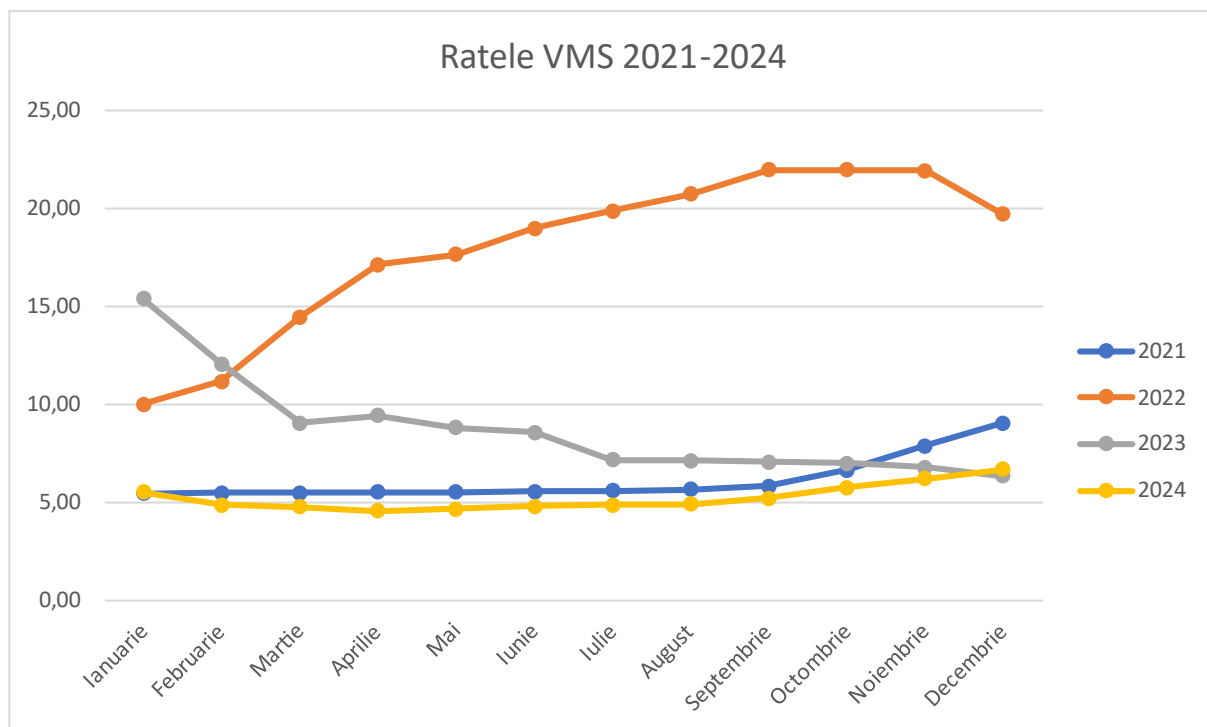
FONDUL DEPUNERILOR DE ECONOMII – FDE

Majoritatea AEÎ dispun de lichidități suficiente pentru rambursarea depunerilor de economii solicitate de către membri anticipat scadențelor contractuale. La finele anului 2024 soldul investițiilor în Fondul Depunerilor de Economii s-a cifrat la suma de 84.689.219 lei, numărul participanților fiind de 58 AEÎ. La finele anului 2023 FDE a constituit 81,2 mln. lei, 60 AEÎ; 2022 - 69,6 mln. lei, 62 AEÎ; 2021 – 69,9 mln. lei, 64 AEÎ; 2020 – 67,3 mln. lei, 64 AEÎ; 2019 – 59,8 mln. lei, 64 AEÎ. Toate mijloacele FL au fost plasate în valori mobiliare de stat (VMS) cu scadență de până la 12 luni.

Ratele medii ponderate ale dobânzii la VMS pentru 1 an pe perioada 2021-2024³ se prezintă mai jos:

Perioada	2021	2022	2023	2024
Ianuarie	5,48	10,03	15,39	5,52
Februarie	5,49	11,19	12,08	4,88
Martie	5,49	14,47	9,05	4,77
Aprilie	5,52	17,16	9,45	4,56
Mai	5,54	17,65	8,82	4,68
Iunie	5,57	19,01	8,60	4,80
Iulie	5,61	19,89	7,18	4,89
August	5,66	20,75	7,16	4,93
Septembrie	5,84	21,98	7,09	5,21
Octombrie	6,68	21,97	7,02	5,77
Noiembrie	7,90	21,95	6,81	6,21
Decembrie	9,05	19,73	6,36	6,69
Media ponderată	6,15	17,98	8,75	5,24

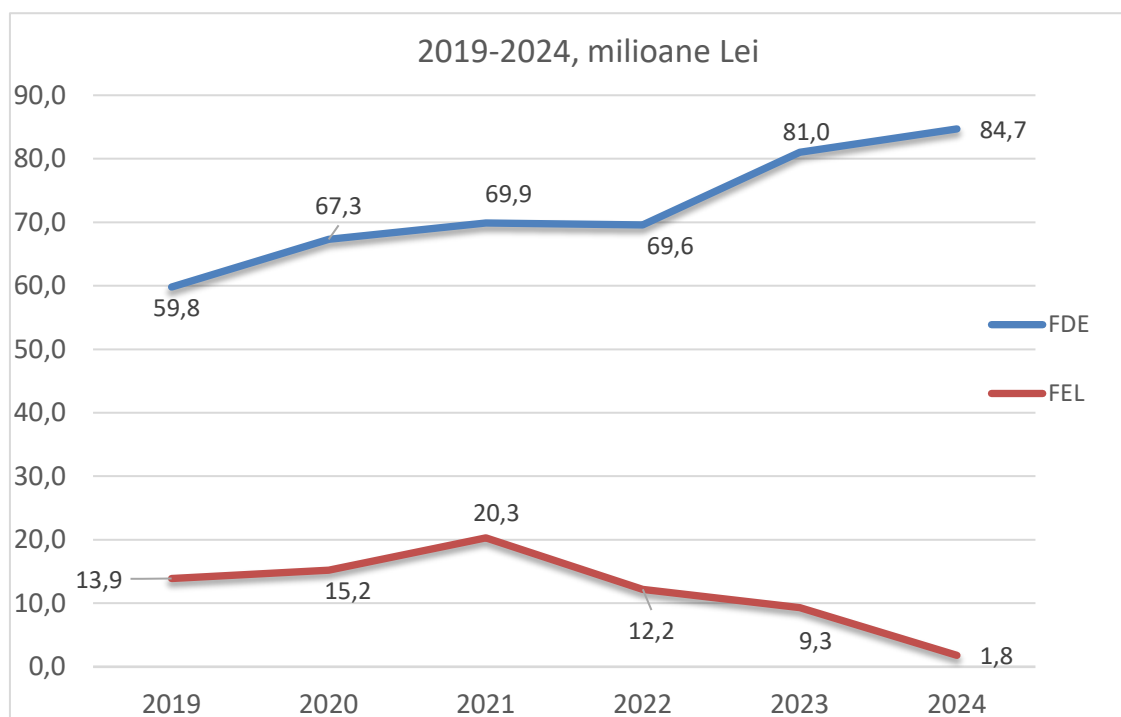
³ <https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/>

FONDUL EXCESULUI DE LICHIDITĂȚI – FEL

La finele anului 2024 Fondul excesului de lichidități acceptat de la AEÎ s-a cifrat la suma de 1.845.000 lei numărul AEÎ, care au investit mijloacele temporar libere fiind de 2. La finele anului 2023 Fondul excesului de lichidități s-a cifrat la suma de 9.320.000 lei numărul AEÎ, care au investit mijloacele temporar libere fiind de 11. La finele anului 2022 mijloacele acceptate la FEL au constituit 12.279.334 lei de la 18 AEÎ, 2021 – 20.339.000 lei de la 13 AEÎ, 2020 – 15.253.060 lei de la 9 AEÎ, 2019 – 13.982.341 lei de la 4 AEÎ. Mijloacele FEL au fost plasate sub formă de împrumuturi la AEÎ.

Dinamica FL pe perioada anilor 2019-2024 este prezentată în continuare:

Dobânzile calculate și achitate participanților la FL pentru anii 2019-2024:

5. Managementul Resurselor Umane

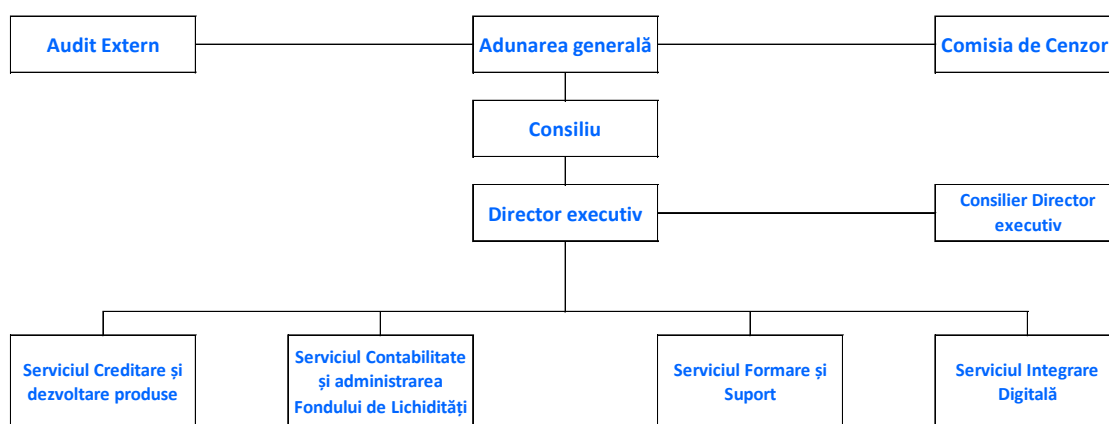
Pe parcursul anului 2024, structura organizațională a ANC a fost aliniată la modelul de afaceri care trebuie să fie capabil să genereze venituri acceptabile pentru o perioadă de 12 luni și să corespundă cu activitățile definite de Legea nr.139/2007 pe care ANC le poate desfășura conform licenței deținute. Astfel, structura organizațională, pe lângă organele statutare de conducere și control, cum sunt: adunarea generală, consiliul, comisia de cenzori, organul executiv, este compusă din următoarele elemente structurale:

1. Director executiv – 1 unitate
2. Consilier al Directorului executiv – 1 unitate
3. Serviciul Creditare și dezvoltare produse – 1 unitate
4. Serviciul Contabilitate și administrarea Fondului de Lichidități – 2 unități
5. Serviciul Formare și Suport – 1 unitate
6. Serviciul Integrare Digitală – 1 unitate

În total 7 persoane.

În scopul definirii clare a activităților fiecărui element structural din organigramă, direcția executivă a elaborat o descriere detaliată a fiecărei subdiviziuni. Această descriere include scopul serviciului, sarcinile de bază, componența numerică a serviciului, resursele financiare necesare pentru activitate, modelele fișelor de post cu atribuțiile, responsabilitățile și împuternicirile, alte detalii aferente.

Organigrama Asociației Naționale Centrale a AEÎ

În anul 2024, în cadrul ANC au activat 4 persoane:

1. Director executiv – 1 unitate
2. Consilier al Directorului – 0,75 unități
3. Contabil-șef – 1 unitate
4. Manager Formare și Suport – 0,5 unități.

Din ianuarie 2025, în cadrul ANC activează 5 persoane, 2 funcții fiind vacante:

1. Director executiv – 1 unitate
2. Consilier al Directorului – 0,35 unități
3. Contabil-șef – 1 unitate
4. Manager Formare și Suport – 0,5 unități
5. Manager Integrare Digitală – 1 unitate
6. Expert Financiar – 1 unitate – vacant
7. Contabil Manager al Fondului de Lichidități – 1 unitate - vacant.

Serviciile juridice și serviciile Tehnologiilor informaționale și comunicații sunt externalizate prin subcontractarea furnizorilor externi fără raporturi de muncă (outsourcing).

6. Managementul Riscurilor

Riscurile financiare la care este expusă ANC în activitatea sa sunt următoarele: riscul de lichiditate, riscul ratei dobânzii, riscul investițional și riscul de împrumut.

Direcția executivă este responsabilă de monitorizarea continuă a riscurilor aferente operațiunilor cu Fondul de Lichidități (FL), de acordare a împrumuturilor și implementarea măsurilor pe termen scurt, mediu și lung privind minimizarea acestora.

RIScul DE LICHIDITATE

În scopul controlului eficient al riscului de lichiditate aferent operațiunilor Fondului de lichidități al AEÎ, direcția executivă are sarcina de a respecta următoarele reguli:

- asigurarea corespunderi termenelor de scadență a activelor FL (împrumuturile acordate și investițiile efectuate din FL) cu termenele de scadență a pasivelor FL (investițiile în FL);
- investițiile mijloacelor FL sunt efectuate în instrumente financiare cu un grad înalt de lichiditate, care acordă posibilitatea rapidă (de ordinul a câtorva zile) de a valorifica aceste investiții și a achita obligațiile eventuale care pot apărea la solicitarea membrilor ANC – de obicei pentru restituirea depunerilor membrilor AEÎ;
- toate activele FL sunt active generatoare de venituri, plasate în bănci și/sau Valori Mobiliare de Stat (VMS), ceea ce reduce la minim probabilitatea de insuficiență de lichidități din cauza neachitării la scadență a dobânzilor;
- în caz de insuficiență a lichidităților, ANC poate să contracteze împrumuturi externe, care vor fi gajate cu activele FL, care, la rândul lor, dețin un grad înalt de lichiditate (depozite bancare, VMS și împrumuturi acordate din FL și gajate cu investiții în FL).

RIScul RATEI DOBÂNZII

Ratele dobânzilor la activele FL și la împrumuturile acordate din capitalul ANC se stabilesc permanent la un nivel mai înalt decât ratele dobânzilor la sursele atrase.

Direcția executivă asigură monitorizarea continuă a ratelor dobânzilor pe piața financiară și analizează nivelul riscurilor în cadrul sistemului AEÎ. Pe baza acestor analize și evaluări periodice, Direcția executivă prezintă Consiliului propuneri privind ajustarea politicii de dobânzi pentru produsele oferite membrilor ANC. Aceste propuneri sunt concepute pentru a asigura alinierea politicii de dobânzi a ANC cu dinamica pieței financiare și cu obiectivele de gestionare a riscurilor, răspunzând, totodată, nevoilor și așteptărilor membrilor. Prin această abordare proactivă, ANC urmărește să ofere membrilor săi cele mai avantajoase și competitive produse financiare, menținând, în același timp, stabilitatea și siguranța financiară, în conformitate cu cerințele Normelor de Prudență Financiară stabilite de autoritatea de supraveghere pentru AEÎ.

RISCU ÎN INVESTIȚIONAL

În procesul pregătirii operațiunilor investiționale din FL, ANC acordă prioritate minimizării riscurilor și nu maximizării venitului din investiții.

Investițiile din FL sunt efectuate pe termene de scadență în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere și regulamentele interne.

Investițiile surselor FL sunt efectuate conform principiului "deținute până la scadență". În cazul apariției neprevăzute a necesităților de lichidități, aceste investiții pot fi lichidate (vândute) în scopul satisfacerii cererii de lichidități de la participanții la FL pentru restituirea depunerilor de economii ale membrilor lor.

La planificarea și efectuarea investițiilor din FL, se ține cont de regulile de diversificare a investițiilor pentru a reduce riscul de concentrare.

În cazul investirii mijloacelor FL în depozite bancare, se ține cont de diversificarea pe emitenți prin plasarea lor în depozite la bănci diferite.

RISCU DE ÎMPRUMUT

Riscul de împrumut este definit ca riscul de pierderi ce rezultă din neîndeplinirea potențială a obligațiilor contractuale de plată. Acesta ține de operațiunile de acordare a împrumuturilor din FL și din sursele proprii ale ANC.

Politicele interne ale ANC stabilesc reguli pentru reducerea nivelului riscului de împrumut la minim. În acest sens, fiecare împrumut din FL este garantat garanții personale (încheierea contractului de fidejusiune) și/sau garanții reale (încheierea contractului de ipotecă și/sau gaj a bunurilor imobile, mobile și universalitatea de creanțe).

Managementul riscului de împrumut se bazează pe respectarea principiilor de desfășurare a activității de acordare a împrumuturilor a ANC și constă în:

- Analiza detaliată a capacității de plată a membrilor ANC;
- Stabilirea relațiilor de încredere pe durata contractuală și menținerea comunicării cu membrii;
- Monitorizarea continuă a rambursărilor;
- Managementul strict al restanțelor;
- Realizarea dreptului de fidejusiune/gaj în caz de nerambursare a împrumutului;
- Implementarea proceselor prudente și documentate;
- Respectarea "principiului celor patru ochi".

RISCOL TEHNOLOGIC

În afară de riscurile menționate, ANC a depus efort pentru gestionarea riscului tehnologic.

AEÎ membri ai ANC care utilizează sistemele informatice pot fi vulnerabile la atacuri cibernetice, pierderi de date sau defecțiuni tehnologice. Astfel, pentru asigurarea securității bazelor de date ale membrilor ANC, care până în 2024 erau stocate la ANC pe un server comun, în perioada anului 2024, a fost făcută o revizuire a accesului, a modalității de stocare și creare a copiilor bazelor de date pentru utilizatorii programelor informatice Evida și Smart. Au fost procurate două servere, unul asigură separat accesul la Evida și al doilea – separat accesul la Smart. ANC a procurat un abonament care asigură stocarea copiilor de rezervă a bazelor de date ale AEÎ pe servere de tip Cloud. Se creează regulat copiile bazelor de date ale AEÎ pe serverele locale, apoi se dublează câte o copie pe servere Cloud. Au fost conectate linii separate de acces prin internet la bazele de date de către AEÎ.

7. Administrarea Specială

În conformitate cu prevederile Legii 139/2007 art. 50¹, autoritatea de supraveghere are dreptul de a institui administrarea specială în AEÎ. Administrarea specială este un regim de administrare a asociației, în vederea prevenirii stării de insolvabilitate, care presupune un complex de măsuri ce au drept scop conservarea valorii activelor asociației, protecția depunerilor de economii ale membrilor, eliminarea deficiențelor din administrarea asociației și a patrimoniului său, încasarea creanțelor și asigurarea continuității activității asociației. Salariații autorității de supraveghere, ai asociației centrale, administratorii asociațiilor, precum și alte persoane stabilite conform actelor normative ale autorității de supraveghere pot avea calitatea de administrator special.

Pe parcursul anului 2024, o asociație de economii și împrumut s-a aflat sub administrare specială pe termen de un an. Administrator special a fost numit un angajat al ANC prin hotărârea Consiliului de Administrație al CNPF:

- A.E.Î. "GRIMĂNCĂUȚI" – Hotărârea CNPF nr. 05-5/1944 din 30.06.2023 instituită, pe 1 an.

La data de 07.02.2024, prin Hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Central), a fost intentată procedura de insolvabilitate față de AEI "Grimăncăuți". A fost desemnat un administrator al insolvabilității. Ulterior, prin Hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 22.07.2024 a fost confirmat planul pentru restructurarea debitorului insolubil AEI "Grimăncăuți" și încetat procesul de insolvabilitate în legătură cu aplicarea planului de restructurare. Planul pentru restructurarea debitorului prevede achitarea datoriilor creditorilor în perioada 2024 – 2027, inclusiv. Plățile sunt planificate trimestrial, conform ordinii stabilite de rangul creditorilor, cu creanțele validate. Până la moment, asociația respectă graficul de plăți, iar la încălcarea lui, asociația va fi supusă procedurii de insolvabilitate.

8. Activități de Suport și Instruiri pentru membrii ANC

PROCEDURI OPERAȚIONALE UNICE

Asociația Națională Centrală a AEÎ, prin mandatul său oferit de Legea AEÎ, dispune de dreptul și urmărește scopul de a stabili procedurile operaționale unice pentru desfășurarea activității asociațiilor. În acest

context, pe parcursul anului 2024, direcția executivă a întreprins măsurile necesare de elaborare a documentelor tip de activitate a AEÎ.

În urma consultărilor cu membrii ANC, au fost elaborate și propuse spre implementare următoarele modele de documente:

- Programul cadru al AEÎ privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;
- Procedurile cadru "Cunoaște-ți clientul - persoană fizică";
- Procedurile cadru "Cunoaște-ți clientul - persoană juridică";
- Regulamentul model al Consiliului AEÎ deținătoare a licențelor de tip A și B;
- Regulamentul model al Comisiei de cenzori a AEÎ deținătoare a licențelor de tip A și B.

Efortul de unificare a procedurilor are ca scop alinierea standardelor de activitate a sectorului AEÎ și ANC cu un nivel minim de standarde de calitate pentru a asigura durabilitatea sectorului AEÎ. Aceste standarde de calitate trebuie aliniate la standardele internaționale pentru uniunile de credit, să includă dezvoltarea talentelor și îmbunătățirea guvernancei corporative în AEÎ, iar membrii consiliilor și administratorii executivi vor trebui să înțeleagă procesele și rapoartele financiare cheie, importanța lor, a controalelor interne, a auditului extern anual, raportarea prudențială, necesitatea implementării unui sistem de gestiune a riscurilor, etc.

ACTIVITĂȚI DE SUPORT ȘI INSTRUIRI PENTRU MEMBRI

Pe parcursul anului 2024, activitățile de instruire au fost posibile datorită eforturilor depuse de direcția executivă pentru a atrage experți calificați și a atrage finanțare de la donatori pentru desfășurarea programelor de instruire. Programele de instruire pentru AEÎ au fost susținute financiar de Asociația Națională Centrală și de partenerii locali.

Activitatea de suport a membrilor ANC a constat în furnizarea de consultanță juridică, răspunsuri la întrebările personalului asociațiilor, precum și în asistența juridică continuă în diverse procese de lucru. Printre activitățile specifice desfășurate, se numără:

- **Consultanță juridică:** a fost oferită consultanță continuă în diverse domenii de activitate, inclusiv interpretarea și aplicarea legislației, reglementările specifice sectorului, precum și aspectele legale ale activității asociațiilor în procesul de organizare și desfășurarea a adunărilor genrale anuale, solicitarea de la BNM a aprobărilor administratorilor AEÎ, înregistrarea adminisistratorilor și a beneficiarilor efectivi la Agenția Servicii Publice.
- **Răspunsuri la întrebări:** au fost oferite răspunsuri în mod constant la întrebările adresate de personalul asociațiilor pe diverse teme, inclusiv juridice, asigurând că informațiile oferite au fost clare, corecte și conforme cu legislația în vigoare.
- **Asistență juridică în procesul de lucru:** a fost oferită asistență în cadrul proceselor de lucru ale asociațiilor, inclusiv redactarea documentelor legale, analiza situațiilor juridice specifice și implementarea soluțiilor legale adecvate pentru fiecare caz în parte.

Prin această activitate curentă, a fost asigurat suportul continuu și s-a contribuit la soluționarea eficientă a problemelor juridice întâmpinate, sprijinind astfel buna desfășurare a activităților asociațiilor și respectarea reglementărilor legale.

În continuare sunt enumerate câteva dintre activitățile de suport oferite membrilor ANC:

- suport și consiliere în procesul de schimbare a directorului executiv.
- validarea creanțelor în cazul inițierii procesului de insolabilitate a unei asociații.
- colaborare cu avocatul contractat de BNM la soluționarea subiectului unei asociații aflate în proces de lichidare.
- consultanță asociațiilor care au avut întrebări referitoare la organizarea adunărilor generale, inclusiv proceduri, documentație necesară și reglementări legale.
- consultanță privind înregistrarea beneficiarilor efectivi - răspuns la solicitările asociațiilor referitor la procesul de înregistrare a beneficiarilor efectivi conform reglementărilor în vigoare.
- consultanță pentru lichidarea a 5 AEÎ, oferind suport juridic în conformitate cu legislația aplicabilă.
- asistență în procesul de recuperare a creanțelor - suport juridic pentru recuperarea creanțelor prin analiza și implementarea măsurilor necesare.
- consultanță pe subiecte juridice diverse, inclusiv în domeniul prevenirea spălării banilor și finanțarea terorismului - actualizarea politicilor interne ale AEÎ și identificarea clienților.

În trimestrul III al anului 2024, direcția executivă a participat la două ședințe de lucru cu BNM unde a fost pusă în discuție tematica asociațiilor mici și AEÎ care au raportat împrumuturi neperformante. Asociațiile menționate au fost contactate, au fost elaborate note informative pe fiecare asociație cu descrierea situației actuale și a perspectivelor de lucru în viitorul apropiat. Suplimentar, pentru asociațiile care au solicitat la BNM depunerea licențelor, a fost contractat un expert legal care a elaborat procedurile de renunțare la licență cu descrierea detaliată a pașilor de parcurs în acest proces. Procedurile au fost revizuite și prezentate la BNM. Astfel, ANC a asistat asociațiile pe măsura posibilităților în procesul de depunere benevolă a licenței.

În luna decembrie 2024 la inițiativa membrilor ANC - asociațiile care dețin licență de categoria B, a fost organizată o sesiune de lucru cu reprezentanții Departamentului infrastructuri, plăți și supravegherea altor instituții a BNM. Tematică principală a fost controalele efectuate în sector de către BNM în perioada 2023-2024. În cadrul sesiunii au fost prezentate rezultatele controalelor efectuate în teren și încălcările tipice identificate. Prin aceste activități, ANC asigură un dialog deschis între Banca Națională a Moldovei și instituțiile noastre. Comunicarea este esențială și acest fapt va contribui la întreprinderea la timp a unor măsuri adecvate de remediere și prevenire a potențialelor abateri în viitor. Având în vedere importanța colaborării cu BNM în scopul menținerii unui cadru de reglementare clar și eficient, întâlnirea a oferit oportunitatea de a discuta atât problemele identificate, cât și măsurile corective propuse, pentru a asigura conformitatea continuă a AEÎ cu reglementările în vigoare.

TRANSPARENȚĂ ȘI COMUNICARE CU MEMBRII

Pentru asigurarea transparenței activității ANC, pentru informarea și comunicarea cu membrii, în luna martie 2024 a fost lansat forumul AEÎ - <https://forum.aei.md/>. Forumul este comunitatea online a membrilor ANC și servește în calitate de platformă de comunicare. Fiecare dintre membri deține un cont cu parolă și poate accesa orice informație plasată. Structura forumului include informații utile pentru membri cum ar fi: legislația AEÎ, regulamente, instrucțiuni, circulare și scrisori, servicii oferite, modele de documente elaborate pentru AEÎ, materiale de la sesiunile de instruire, inclusiv înregistrări video, altă informație utilă. Membrii au posibilitatea să vizualizeze, să descarce fișiere, să plaseze mesaje astfel încât ceilalți membri să

fie informați despre un anumit subiect. În continuare sunt prezentate câteva capturi de ecran ale forumului AEÎ.

forum.aei.md
Comunitatea Asociațiilor de Economii și Împrumut

Legături rapide
FAQ

Notificări
Mesaje private efim.lupanduciu

Prima pagină

Acum este 03 Mar 2025, 14:42

Ultima vizită a fost: 03 Mar 2025, 11:36

Marchează forumurile ca fiind citite

FORUM	SUBIECTE	MESAJE	ULTIMUL MESAJ
 Informație generală Subforumuri: Politica și regulile forumului , Legislația AEF , Legi , Regulamente , Instrucțiuni , Circulare și scrisori , Anunțuri , Evenimente și promoții , Feedback și sugestii , Altele	34	41	Membri 2025 - Identificarea c... de efim.lupanduciu @ 14 Feb 2025, 13:03
 Servicii Subforumuri: Creditare , Administrarea Fondului de lichidități , Activități de instruire, suport și educație financiară , Activități de lobby și reprezentare , Asistența AEF	25	40	Politica FL gestionat de ANC de efim.lupanduciu @ 25 Feb 2025, 10:45
 Governanța AEF și prestarea serviciilor Subforumuri: Peșou informativ pentru membrii ANC , Organele de conducere și control , Adunarea Generală , Consiliul , Comisia de cenzori , Prestarea serviciilor în cadrul AEF , Educație Financiară	13	14	Regulamentul ANC privind publ... de efim.lupanduciu @ 25 Feb 2025, 10:48
 Strategia de dezvoltare a sectorului AEF Subforumuri: Viziune și misiune , Piloni și Factori de activare pentru Dezvoltarea Sectorului AEF	1	2	Re: Materialele seminarului d... de efim.lupanduciu @ 22 Iul 2024, 13:43

CINE ESTE CONECTAT

In total este 1 utilizator online :: 1 înregistrat, 0 ascunși și 0 vizitatori (date care se bazează pe utilizatorii activi în ultimele 5 minute)

Cei mai mulți utilizatori conectați au fost **87** pe 13 Mai 2024, 23:23

forum.aei.md
 Comunitatea Asociațiilor de Economii și Împrumut

Legături rapide
 [FAQ](#)

Notificări
 [Mesaje private](#)
[efim.lupanciu](#)

[Prima pagină](#)
[Servicii](#)

Servicii

FORUM		SUBIECTE	MESAJE	ULTIMUL MESAJ
	Creditate Acordarea împrumuturilor și serviciilor aferente împrumuturilor, acordarea asistenței din fondul de lichidități	4	4	Produse oferite membrilor ANC... de efim.iupancu 📧 28 Ian 2025, 15:57
	Administrarea Fondului de lichidități Acceptarea investițiilor de la AEI în fondul de lichidități și administrarea lui, învesirea resurselor financiare disponibile	2	2	Politica FI gestionat de ANC de efim.iupancu 📧 25 Feb 2025, 10:45
	Activități de instruire, suport și educație financiară Organizarea procesului de instruire a personalului AEI, acordarea asistenței metodice pentru asociații, stabilirea procedurilor operaționale unice pentru AEI, aprobarea Codului de bună conduită în sistemul AEI	11	20	Re: cota membrilor excluși de efim.iupancu 📧 14 Feb 2025, 11:33
	Activități de lobby și reprezentare Prezentarea propunerilor BNM privind perfecționarea actelor normative ce reglementează activitatea AEI; prezentarea BNM, după caz, a propunerilor privind aplicarea măsurilor de stabilizare a AEI; reprezentarea intereselor AEI în relațiile cu instituțiile și organizațiile private, cu autoritățile publice, inclusiv cu instanțele judecătorești și executorii judecătorești, în conformitate cu legislația și în baza acordului încheiat cu asociația, alte activități delegate de BNM în baza acordului respectiv și a Statutului AEI, consiliere și asistență juridică	6	12	Re: 2024 modificarea Legii 34... de efim.iupancu 📧 06 Ian 2025, 11:42
	Asistență AEI Suport în stabilirea procedurilor de Guvernare, în perfectarea documentelor și actelor pentru înregistrarea și reînregistrarea AEI, Statutelor, politicilor, Regulamentelor, menținerea evidenței contabile și raportarea AEI, acordarea asistenței informaționale, consiliere și asistență juridică, suport în domeniul tehnologiilor informaționale (asistență în arhitectura sistemelor informaționale, configurări echipamentelor, mentenanță aplicațiilor 1C, Evidă și SMART, gestionare copilor de rezervă ale AEI membri, în baza contractelor semnate), alte instruirii și servicii prestate la necesitate, conform prevederilor legale și statutare	2	2	Serviciu de asistență a utili... de efim.iupancu 📧 25 Iun 2024, 10:02

[Subject nou](#)

0 subiecte • Pagina 1 din 1

Nu există subiecte sau mesaje în acest forum.

[◀ Înapoi la indexul forumului](#)

forum.aei.md
 Comunitatea Asociațiilor de Economii și Împrumut

Căutare...

Legături rapide: [FAQ](#)

Primă pagină < Guvernanța AEE și prestarea serviciilor

Notificări | Mesaje private | [efim.lupancluc](#)

Guvernanța AEÎ și prestarea serviciilor

FORUM				SUBIECTE	MESAJE	ULTIMA MESAJ
	Panou Informativ pentru membrii ANC			1	1	Regulamentul ANC privind publ... de efim.lupancuic 25 Feb 2025, 10:48
	Organele de conducere și control Modele de Statute, politici și regulamente de activitate, conflicte de interese Subforumuri: Adunarea Generală, Consiliul, Comisia de cenzori			11	11	2025 Sedința Consiliului din ... de efim.lupancuic 14 Feb 2025, 13:12
	Prestarea serviciilor în cadrul AEI Modele de politici și regulamente de prestarea a serviciilor de creditare, strategiile depunerilor de economii, servicii de plată, cenzori, contracte și alte documente pentru membrii AEI, Ghiduri și manuale interne privind drepturile și obligațiile membrilor AEI, Informații legale despre serviciile prestate			0	0	Niciun mesaj
	Educație Financiară Ghiduri, cum să-ți planifici bugetul familiei, Cum să-ți speriști veniturile, cum să economisești, cum să nu-ți înrăuțești datele din BIC, consultanță financiară pentru familii, discuții despre gestionarea banilor în familie, cum să-ți planifici bugetul pentru evenimente speciale (nupți, cunătări, aniversări și alte evenimente, e.t.c.)			1	2	Re: Campania Națională "Educa... de efim.lupancuic 04 Dec 2024, 14:22

[Subject nou](#)

0 subiecte • Pagina 1 din 1

Nu există subiecte sau mesaje în acest forum.

[< Înapoi la indexul forumului](#)
[Mergi la](#)

- **Coordonarea întregului proces:** coordonarea desfășurării seminarului, de la organizarea logistică a evenimentului, asigurarea materialelor didactice, până la gestionarea programului și monitorizarea participării, aspectele administrative și de organizare, astfel încât instruirile să se desfășoare fără dificultate.

În total pe parcursul anului 2024 au fost organizate 33 de evenimente de instruire la care au participat reprezentanți din circa 100 asociații membri ai ANC.

Ianuarie 2024

1. 24.01.2024 – Instruiri și ore practice în softul „Evida”, Chișinău.

Februarie 2024

2. 01-02.02.2024 – „Joc Agrobusiness” în colaborare cu GSM, sat. Costești, Ialoveni, AEÎ „Botna”.
3. 08-09.02.2024 – „Joc de Economii”, sat. Andrușul de Jos, Cahul, AEÎ „Eftodie”.
4. 09.02.2024 – Seminar de inițiere în softul EVIDA, or. Florești.
5. 14.02.2024 – Seminar „Guvernanța corporativă”, Chișinău.
6. 15-16.02.2024 – „Joc Agrobusiness”, sat. Mihăileni, Râșcani, AEÎ „Rural-Finațe”.
7. 16.02.2024 – Seminar „Guvernanța corporativă”, Chișinău.
8. 20.02.2024 – Seminar „Guvernanța corporativă”, Chișinău.
9. 22-23.02.2024 – „Joc Agrobusiness”, or. Soroca.
10. 28.02.2024 – Seminar „Guvernanța corporativă”, online.

Martie 2024

11. 06.03.2024 – Instruire online pentru AEÎ, privind particularitățile întocmirii notelor explicative la situațiile financiare anuale.
12. 07.03.2024 – Instruire online pentru AEÎ, privind particularitățile întocmirii notelor explicative la situațiile financiare anuale.
13. 13.03.2024 – Instruire online pentru AEÎ, cu tema „Planul de conturi de lucru al AEÎ, condiționat de particularitățile caracteristice activității asociațiilor”.
14. 14.03.2024 – Instruire online pentru AEÎ, cu tema „Planul de conturi de lucru al AEÎ, condiționat de particularitățile caracteristice activității asociațiilor”.

Iunie 2024

15. 05.06.2024 – Instruire în Managementul Riscurilor, Chișinău.
16. 06.06.2024 – Instruire în Managementul Riscurilor, Chișinău.
17. 11.06.2024 – Instruire în Managementul Riscurilor, Chișinău.
18. 12.06.2024 – Instruire în Managementul Riscurilor, online.
19. 13.06.2024 – Instruire în Managementul Riscurilor, online.

Iulie 2024

20. 12.07.2024 – Seminar online „Procesul de recuperare a datoriilor”.

Octombrie 2024

21. 01-06.10.2024 – Schimb de experiență cu AEÎ, delegația AsCAR România.
22. 29.10.-02.11.2024 – Vizita de lucru a delegației din Moldova la AsCAR România.

Noiembrie 2024

23. 01.11.2024 – Instruire online Liga Bancherilor privind Combaterea amenințărilor cibernetice ce vizează instituțiile financiare.
24. 09.11.2024 – Seminar „Controlul intern în cadrul AEÎ”, Chișinău.
25. 13.11.2024 – Atelierul de Dezvoltare a Afacerilor, organizat de German Sparkassen, Chișinău.

26. 16.11.2024 – Seminar „Controlul intern în cadrul AEÎ”, Chișinău.
 27. 23.11.2024 – Seminar „Controlul intern în cadrul AEÎ”, Chișinău.
 28. 30.11.2024 – Seminar „Controlul intern în cadrul AEÎ”, Cahul.

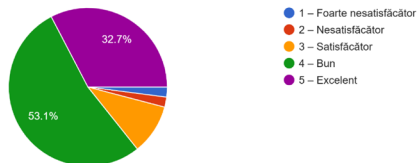
Decembrie 2024

29. 05.12.2024 – Eveniment „Strategia de Marketing”, organizat de German Sparkassen, Chișinău.
 30. 06.12.2024 – Conferința „Finanțe pentru Ea – Crearea Oportunităților de Incluziune Financiară”.
 31. 07.12.2024 – Seminar „Controlul intern în cadrul AEÎ”, Cașunca, Florești.
 32. 14.12.2024 – Seminar „Controlul intern în cadrul AEÎ”, Mihăileni, Râșcani.
 33. 21.12.2024 – Seminar „Controlul intern în cadrul AEÎ”, Cernoleuca, Dondușeni.

La 22.05.2024 membrii ANC au participat la Campania Națională de Educație Financiară „Educația Financiară pentru toți”, organizată de BNM. Suplimentar, pe parcursul anului ANC a conlucrat cu asociațiile pentru a desfășura instruniri pentru membrii săi. De menționat membrii ANC care au participat activ la campanie și au organizat instruniri la sediile lor: AEÎ „Corlăteni”, AEÎ „Dușmani”, AEÎ „Economprosper”, AEÎ „Viișoara Domnească”, AEÎ „Eftodie” și AEÎ „Chetrocredit”.

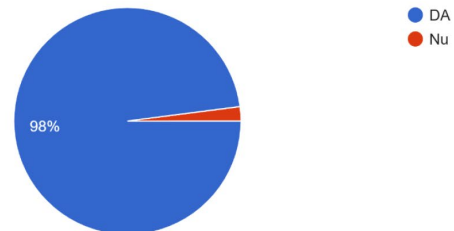
În luna decembrie 2024, direcția executivă a expediat la adresa membrilor ANC un chestionar scopul căruia a constat în evaluarea activității ANC pentru anul 2024 și la planificarea pentru anul 2025. Au fost primite 49 de răspunsuri din partea membrilor. Răspunsurile au fost oferite de personalul a 25 de asociații cu licența de categoria A și 23 de asociații cu licența de categoria B, un răspuns anonim.

Cum evaluați activitățile și evenimentele organizate de ANC în 2024?
49 responses

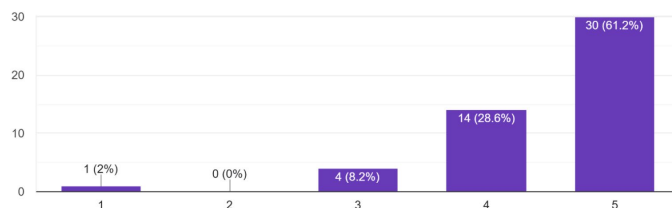

Foarte nesatisfăcător 2% (1 persoana)
 Nesatisfăcător 2% (1 persoana)
 Satisfăcător 10.2% (5 persoane)
 Bun 53.1% (26 persoane)
 Excelent 32.7% (16 persoane)

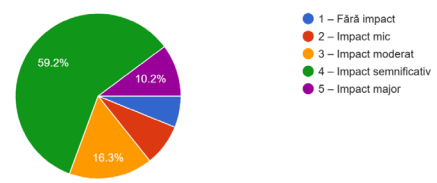
Ați simțit că ANC a răspuns în timp util și eficient la solicitările dumneavoastră?
49 responses

Cum apreciați comunicarea ANC cu membrii săi în 2024?
49 responses

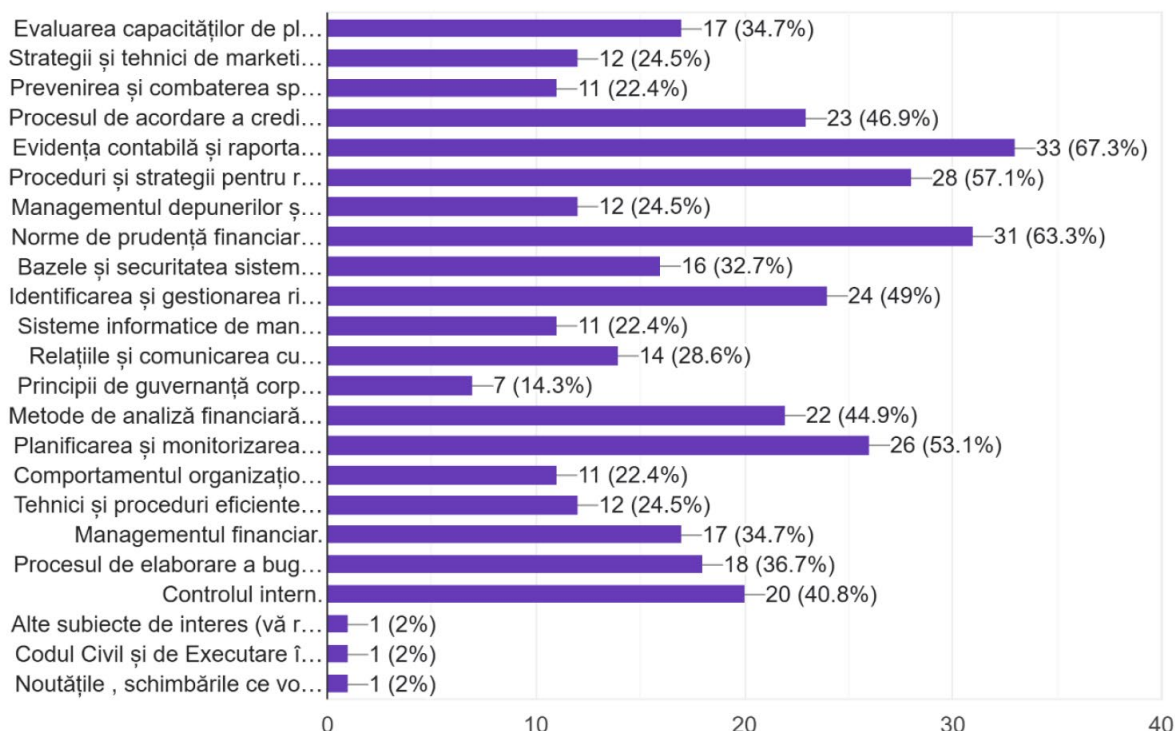

În ce măsură considerați că activitățile ANC din 2024 au avut un impact direct asupra activității AEÎ din care faceți parte?
49 responses

Care dintre următoarele subiecte considerați că ar trebui abordate în cadrul instruirilor organizate de ANC în anul 2025? (Puteți selecta mai multe opțiuni)

49 responses

La întrebarea privind subiectele care ar trebui abordate în anul 2025, membrii ANC au avut posibilitatea să selecteze mai multe opțiuni. Astfel, în concluzie ca prioritate pentru anul 2025, direcția executivă va ține cont de solicitările parvenite de la membri și va organiza instruiți pe tema:

1. Evidența contabilă și raportarea financiară în AEÎ.
2. Norme de prudență financiară și reglementările relevante.
3. Proceduri și strategii pentru recuperarea creanțelor.
4. Planificarea și monitorizarea bugetelor în AEÎ.
5. Identificarea și gestionarea riscurilor în activitatea AEÎ.
6. Procesul de acordare a împrumuturilor în cadrul AEÎ.

9. Propuneri și Obiecții la Proiecte de Acte Normative Aferente Activității AEÎ

Pe acest domeniu de activitate direcția executivă a participat la consultări publice, a avut întâlniri cu factorii de decizie ale organelor statului, inclusiv cu BNM și a prezentat demersuri și propuneri autorităților competente cu argumentările respective. Mai jos sunt prezentate detaliile aferente propunerilor ANC la următoarele acte legislative:

1. Scrisoarea ANC către Ministerul Finanțelor nr. 04 din 05.01.2024 la Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de activitate al BNM) - modificările propuse la Legea nr. 548/1995

Propuneri:

- de stabilit baza de calcul a taxei de supraveghere pentru AEÎ de la valoarea medie a portofoliului de împrumuturi (și nu de la valoarea medie a activelor).
- de micșorat nivelul taxei regulatorii de la 1% din valoarea medie a activelor AEÎ la nivelul de 0,5% din valoarea medie a portofoliului de împrumuturi acordate.

Propunerile se analizează.

2. Scrisoarea ANC către BNM, Parlament, Guvern și Ministerul finanțelor nr. 61 din 11.11.2024 la Legea nr. 34/2024 privind efectuarea decontărilor în numerar
 - efectuarea decontărilor în numerar nelimitat care decurg din activitatea de creditare și atragere a depunerilor de economii similar băncilor comerciale.

Propunere acceptată, Legea nr. 34/2024 modificată.

3. Scrisoarea ANC către BNM nr. 64 din 18.11.2024 privind publicarea și accesul la informațiile din situațiile financiare și rapoartele specifice ale AEÎ.
 - publicarea situațiilor financiare și a rapoartelor specifice ale AEÎ – nu a fost acceptat.
 - includerea indicatorilor suplimentari în datele publicate de BNM – propunere acceptată.
 - i. Numărul beneficiarilor de împrumut
 - ii. Numărul depunătorilor de economii
 - iii. Profitul net al perioadei de gestiune.
 - oferirea accesului ANC la unele date din situațiile financiare ale membrilor săi – nu a fost acceptat.
4. Scrisorile către Ministerul Finanțelor nr. 68 din 29.11.2024 și BNM nr. 69 din 03.12.2024 la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului de protecție a drepturilor consumatorilor de servicii financiare), proiect înaintat spre consultări publice la 12.11.2024.
 - Statutul membrilor unei asociații de economii și împrumut față de calitatea de „consumator”
 - Conflictul supravegherii de către două autorități – BNM și CNPF
 - Modificarea termenului de prescripție pentru răspunderea contravențională
 - Implementarea modificărilor legislative fără o perioadă de tranziție.

Propunerile se analizează.

10. Cooperare cu Partenerii de Dezvoltare, Colaborare Internațională

În cadrul memorandumului de cooperare cu German Sparkassenstiftung Moldova semnat cu ANC în 2023, donatorul a creat un Fond de Formare și Educație care a fost lansat la începutul anului 2024. Scopul Fondului de Formare și Educație este furnizarea instruirilor și consolidarea capacității personalului AEÎ de a oferi servicii financiare solicitate de membrii săi.

Pe parcursul anului 2024, cu suportul German Sparkassenstiftung Moldova au fost organizate misiuni de consultanță a experților în domeniul dezvoltării afacerilor și marketingului de la Grupul financiar Sparkassen (Germania). În cadrul misiunilor au fost vizitate câteva AEÎ și în comun au fost adaptate programele de

instruire care ulterior au fost furnizate membrilor ANC în cadrul unor seminare de instruire. Tot în cadrul acestui program de asistență, asociațiile au participat la jocurile agrobusiness și de economii.

Direcția executivă a avut întâlniri cu reprezentanții locali și șefii misiunii German Sparkassenstiftung Moldova în cadrul cărora au fost apreciate activitățile desfășurate pentru susținerea sectorului AEÎ și discutate prioritățile pentru anul 2025.

În trimestrul I 2024 a fost realizat Auditul / analiza comparativă a sistemelor informaționale utilizate de AEÎ, o activitate care a fost finanțată de UCIP IFAD. O echipă de experți străini s-a aflat în Moldova și a vizitat mai multe asociații care utilizează sistemele informaționale Evida, Smart și 1C. Raportul prezintă analiza softurilor utilizate de asociații, include recomandările experților și subliniază faptul că elaborarea unui soft nou nu este oportună în prezent. Concluzia generală este că softurile existente trebuie îmbunătățite și aduse în conformitate cu cerințele legislației. De asemenea, experții au recomandat angajarea unei persoane responsabile de relația dintre utilizatorii softurilor și dezvoltatori. În baza concluziilor raportului menționat, direcția executivă a operat ajustări la structura organizatorică a ANC și a angajat o persoană care asigură colaborarea și formularea sarcinilor tehnice pentru dezvoltatorii softurilor utilizate de AEÎ.

În atenția UCIP IFAD au fost înaintate solicitări de susținere a sectorului, asistență tehnică pentru instruirea membrilor pe tematici importante din activitatea AEÎ.

În luna octombrie 2024 direcția executivă a avut întâlnire cu misiunea tehnică a Băncii Mondiale care a avut loc în cadrul procesului de elaborare a Strategiei Naționale de Incluziune Financiară (SNIF) și a discutat despre consolidarea sectorului și includerea AEÎ în sistemul de garantare a depozitelor.

În conformitate cu prioritățile stabilite de BNM în supravegherea sectorului de creditare nebancaară, precum și ținând cont de direcțiile strategice de dezvoltare a sectorului AEÎ, ANC a identificat o listă de necesități de asistență tehnică pe termen lung care au scopul consolidării capacității instituționale a rețelei AEÎ. Necesitățile identificate stau la baza activităților planificate de ANC pentru perioada următoare. Totodată, acestea au fost prezentate spre atenția partenerilor de dezvoltare și au inclus următoarele aspecte de bază:

1. Implementarea strategiei de dezvoltare a sistemului AEÎ;
2. Suport la elaborarea și promovarea Guvernanței corporative sănătoase, fortificarea funcțiilor de control intern și de administrare a riscurilor în AEÎ;
3. Dezvoltarea talentelor pentru a asigura o guvernanță solidă, familiarizarea membrilor cu principiile elaborării modelelor de afaceri, administrării activității, cunoașterii rapoartelor financiare de bază. Dezvoltarea talentelor și îmbunătățirea guvernanței corporative în cadrul asociațiilor de economii și împrumut sunt aspecte esențiale pentru asigurarea unui management eficient și sustenabil. Aceste două domenii sunt interconectate și contribuie la performanța generală a sectorului;
4. Acces la infrastructura financiară care prevede:
 - ✓ includerea AEÎ în schema de garantare a depozitelor din sistemul bancar
 - ✓ Raportarea către biroul istoriilor de credit
 - ✓ Includerea AEÎ în formula de garantare a creditelor.
5. Reguli clare de conduită – elaborarea și aprobarea Codului de bună conduită în sistemul asociațiilor de economii și împrumut, promovarea procedurilor operaționale unice pentru desfășurarea activității AEÎ, elaborarea și implementarea unor politici interne care să reglementeze comportamentul angajaților și al conducerii, prevenind conflictele de interese, implementarea bunelor practici de informare, comunicare și conduită în relația cu membrii;

6. Dezvoltarea brandului AEÎ pentru a crea un logo reprezentativ și materiale promoționale care să reflecte valorile și misiunea AEÎ-urilor. Aceste materiale vor fi utilizate în campanii de marketing pentru a spori vizibilitatea și credibilitatea asociațiilor;
7. Crearea și fortificarea capacităților operaționale a ANC pentru a servi necesitățile membrilor săi;
8. Consolidarea asociațiilor de economii și împrumut mici și integrarea acestora în cadrul AEÎ cu licență B ca o direcție strategică esențială pentru îmbunătățirea eficienței și sustenabilității sectorului AEÎ, facilitarea accesului membrilor la servicii financiare mai variate și mai sigure;
9. Modernizarea soft-urilor utilizate de către AEÎ conform cerințelor legislației;
10. Organizarea sesiunilor locale și externe cu schimb de experiență, vizite de studiu - implementarea în AEÎ a celor mai bune practici de activitate atât ale AEÎ cât și ale uniunilor de credit din UE.

COLABORARE INTERNAȚIONALĂ

Consiliul Mondial al Uniunilor de Credit

ANC a devenit membru al Consiliului Mondial al Uniunilor de Credit WOCCU cu drepturi depline. Anul 2025 marchează a 20-a aniversare a Conferinței Mondiale a Uniunilor de Credit care va avea loc la Stockholm Suedia în perioada 14-16 iulie 2025. În contextul în care Organizația Națiunilor Unite a declarat anul 2025 drept Anul Internațional al Cooperativelor, WOCCU va marca acest eveniment cu tema „Viitorul este Cooperativ” și va întâmpina la conferința anuală peste 1.800 de profesioniști din uniuni de credit din 60 de țări pentru a explora inovațiile, colaborările și problemele emergente care vor propulsa mișcarea globală înainte. O delegație din Moldova este invitată să participe la acest eveniment.

Federația Caselor de Ajutor Reciproc din România (FEDCAR), București, România

FEDCAR a colaborat cu mișcarea AEÎ din Moldova până în anul 2019 în cadrul unui acord de parteneriat. În anul 2024, la invitația FEDCAR (membru al WOCCU din 2005), reprezentanții ANC au participat la celebrarea a 20 de ani de activitate. La eveniment au fost prezenți reprezentanți ai mișcărilor similare din Polonia și Macedonia. În perioada următoare, S-a decis reluarea colaborării prin vizite reciproce și schimb de experiență cu FEDCAR.

Asociația Caselor de Ajutor Reciproc Regiunea Vest (AsCAR RV), Hunedoara, România

În anul 2023, reprezentanții ANC au stabilit relații de parteneriat cu colegii din România. În 2024 ANC a semnat un Protocol de colaborare cu AsCAR RV. Acest protocol prevede schimburi de experiență între organizațiile membre ale ambelor părți. Tematica generală este axată pe schimbul de experiență în domeniul economisirii și creditării, marketing, guvernare, proceduri și audit intern, managementul riscurilor, certificarea conform Codului European de bune practici în microfinanțare, precum și alte subiecte de interes comun.

În perioada 01-06 octombrie 2024, o delegație din partea AsCAR RV, formată din 8 membri ai conducerii caselor de ajutor reciproc din Regiunea Vest, a efectuat o vizită de lucru în Republica Moldova. Delegația a vizitat asociațiile membre ai ANC, au fost stabilite relații de parteneriat la nivel de AEÎ-CAR. În cadrul aceleiași vizite, delegația din România a avut o întâlnire cu reprezentanții Băncii Naționale a Moldovei. La BNM au fost împărtășite experiențele și rezultatele activității AsCAR RV, iar reprezentanții BNM au prezentat aspectele importante în supravegherea sectorului AEÎ.

În perioada 29 octombrie – 2 noiembrie 2024, o delegație a ANC a efectuat o vizită de lucru în România. Acest schimb de vizite a fost organizat pentru a facilita un dialog deschis și pentru a explora bune practici, oportunități de colaborare și soluții pentru dezvoltarea durabilă a asociațiilor similare din Republica Moldova și România. Vizita delegației ANC a AEÎ a avut un impact semnificativ asupra consolidării relațiilor între casele de ajutor reciproc din România și asociațiile de economii și împrumut din Republica Moldova, oferind participanților noi perspective și bune practici pentru dezvoltarea durabilă a acestui sector.

În anul 2025, reprezentanții ANC și AsCAR planifică continuarea cooperării între CAR și AEÎ prin vizite reciproce pentru schimb de experiență care vor fi benefice ambelor părți partenere.

Director executiv

Efim Lupanciuc